

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

مشخصات کلی، برنامه و سر فصل دروس

دوره کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی

مصوب ششصد و چهل و سومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

موافق ۱۴۰۳/۰۶/۲۷

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی

کمیته تخصصی: هنر

گروه: هنر

گرایش:

رشته: تاریخ هنر ایران اسلامی

کدرشته:

دوره: کارشناسی ارشد

شورای عالی برنامه ریزی آموزش عالی در جلسه مورخ ۱۳۸۶/۴/۳۰ بر اساس طرح دوره کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی که توسط گروه هنر تهیه شده و به تایید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده و مقرر می دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می شوند.

ب: موسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تاسیس می شوند و بنا بر این تابع مصوبات شورای گسترش آموزش می باشند.

ج: موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۸۶/۴/۳۰ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا است.

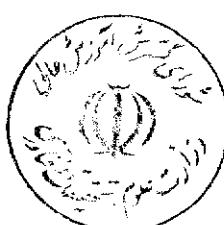
ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می شود.

رأی صادره ششصد و چهل و سومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی آموزش عالی مورخ ۱۳۸۶/۴/۳۰ درخصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی

- (۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی که از طرف گروه پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.
- (۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رأی صادره ششصد و چهل و سومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی آموزش عالی مورخ ۱۳۸۶/۴/۳۰ درخصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر محمد مهدی زاهدی
وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

دکتر رجبعلی بزرگی
دبیر شورای گسترش و برنامه ریزی

بسم الله الرحمن الرحيم

مشخصات کلی دوره کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی

تعریف و هدف:

دوره کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی، یکی از دوره‌های آموزش عالی است که هدف آن تشویق و ترغیب تفکر و پژوهش در هنر ایران در دوره اسلامی، شناسایی ارزشها و ویژگی‌های آن و رشد خلاقیت‌های پژوهشی، هنری و ارتقاء سطح بینش هنری در فرهنگ ایرانی و در نتیجه هویت بخشی به نسل جوان ایرانی است. وجود آثار باستانی و تاریخی و انبوی از شاهکارهای هنری زمینه مناسبی برای پژوهش و مطالعات جدید در زمینه هنر و فرهنگ ایرانی است. آنچه که در گذشته با سیاست‌های استعماری نادیده گرفته شده، کم ارزش و بی ارزش معرفی شده و در نتیجه نسل امروز با نوعی خلاء فرهنگی مواجه شده است. امید است از طریق تحصیل در این رشته نسل جوان با مطالعه در تاریخ هنر ایران اسلامی هویت گمشده خود را بازیابد و با تأکید بر ارزش‌های ملی و دینی در مقابل تهاجم فرهنگی مقابله کند.

طول دوره و شکل نظام

طول دوره کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی، ۲/۵ سال یا ۵ نیمسال است. تمامی دانشجویانی که از دوره‌های کارشناسی رشته‌های هنر وارد این دوره می‌شوند، باید تعداد ۳۲ واحد درسی را با عنوانهای دروس پیش‌نیاز، مشترک، اصلی و اختیاری برابر جدول شماره (۱) بگذرانند.

تبصره: دانشجویانی که از رشته‌های غیرهنر در این دوره پذیرفته می‌شوند می‌بایست افزون بر دروس مندرج در جدول شماره (۱)، حداقل تا ۲۴ واحد درسی از دروس دوره‌های کارشناسی را که توسط شورای گروه تعیین می‌شود را به همراه دانشجویان کارشناسی و به عنوان دروس جبرانی بگذرانند. دروس جبرانی بر اساس رشته تحصیلی مقطع کارشناسی دانشجویان و متناسب با نیازهای آتی آنان انتخاب خواهد شد. در مقابل گذراندن هر ۱۲ واحد دروس جبرانی یک نیمسال به طول دوره تحصیلی دانشجو اضافه خواهد شد.

تعداد واحدهای درسی:

تعداد واحدهای درسی این دوره ۳۲ واحد به شرح زیر است: (برابر جدول شماره ۱)

۶ واحد	دروس مشترک
۱۲ واحد	دروس اصلی و تخصصی
۴ واحد	دروس اختیاری
۱۰ واحد	پایان نامه
۳۲ واحد	جمع

ضرورت و اهمیت:

از آنجا که هنر هر جامعه با توجه به دیرینگی فرهنگی و باورهای اعتقادی و زیربنای تاریخی، نماینده هویت ملی - اعتقادی هر جامعه است، از این رو هنر و پژوهش در آن ریشه در فرهنگ کهن و تاریخ و گوناگونی و تحول باورهای جامعه دارد. بویژه هنر در سرزمین ایران با دیرینه ای چند هزارساله، نیاز مبرم به پژوهش‌های همه جانبی در زمینه هنرهای ایرانی چه پیش از اسلام و چه دوره اسلامی احساس می‌شود. از آنجا که مدت تحصیل و تعداد واحد های درسی گنجایش کافی برای پوشش حجم انبوی اطلاعات علمی در مورد هنر ایرانی را ندارد ، به همین دلیل در این رشتہ به طور ویژه و ژرفنگرانه به هنر ایران در دوره اسلامی پرداخته می شود.

نقش و توانایی فارغ التحصیلان

فارغ التحصیلان این رشتہ با توجه به مطالبی که در این دوره دریافتیه اند، به طور تخصصی می توانند در دانشکده های هنر و سایر مراکز آموزشی به تدریس اشتغال ورزند و در مراکز پژوهشی هنر به عنوان پژوهشگر عهده دار وظایف پژوهشی شوند و یا به خدمت سایر سازمان های فرهنگی درآیند.

آزمون ورودی:

به طور خاص ، کسانیکه دارای درجه کارشناسی رشتہ های هنر، تاریخ و باستان شناسی هستند می توانند در آزمون ورودی این دوره، برابر با جدول راهنمای آزمون ورودی تحصیلات تكمیلی نایپیوسته داخل در امتحانات مقرر شرکت کنند و در صورت موفقیت در

آزمون پذیرفته شوند. نحوه تشخیص توانایی داوطلبان درکتابچه آزمون تحصیلات تکمیلی از سوی وزارت متبوع اعلام خواهد شد. همچنین دانشجویان داوطلب از سایر کشورها که علاقه مند به تحصیل در این رشته هستند نیز برابر مقررات مربوط به پذیرش دانشجویان خارجی وزارت متبوع قابل پذیرش هستند.

رشته کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی

جدول دروس

نوع واحد	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع
پیش니از	زبان تخصصی ۱	۲		۲۲	-
پیشنياز	زبان تخصصی ۲ *	۲		۲۲	-
مشترک	مبانی نظری هنر اسلامی	۲		۲۲	-
	کارگاه روش تحقیق در هنر	۲		۲۲	-
	روش نقد و تحلیل آثار هنری	۲		۲۲	-
اصلی	آشنایی با تاریخ و جغرافیای سیاسی و اجتماعی ایران اسلامی	۲		۲۲	-
	سیر تحول هنر خوشنویسی در ایران	۲		۲۲	-
	تاریخ معماری ایران اسلامی	۲		۲۲	-
	تاریخ نگارگری و نقاشی ایرانی	۲		۲۲	-
	تاریخ هنرهای صناعی ایرانی	۲		۲۲	-
	زیبایی شناسی هنرهای اسلامی	۲		۲۲	-
	پایان نامه	۱۰		-	-
اختیاری	نقوش و نمادها در هنرهای ایران اسلامی	۲		۲۲	-
	پژوهش در منابع مكتوب هنر ایران اسلامی	۲		۲۲	-
	تاریخ موسیقی ایرانی	۲		۲۲	-
	تاریخ هنرهای نمایشی در ایران	۲		۲۲	-

تذکر: انتخاب چهار واحد از دروس اختیاری الزامی است.

* زبان تخصصی(۱) پیش نیاز زبان تخصصی(۲) است.

دروس پیش‌نیاز کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی

- نام درس: زبان تخصصی (۱) و (۲)
- تعداد واحد: ۴ واحد نظری
- پیش‌نیاز: زبان تخصصی (۱)
- هدف: توانا نمودن دانشجویان به ترجمه و تدوین مطالب و موضوعات در امور تحقیقاتی و ارایه اصطلاحات و ترکیبات مهم هنری است.
- سرفصل درس:

طی این دوره دانشجویان اقدام به ترجمه و تدوین متون به زبان خارجی خواهند نمود. در این درس کتب و مقالات مناسب با راهنمایی مدرسین انتخاب و جهت خواندن ترجمه، خلاصه برداری و نقد و بررسی مورد استفاده قرار خواهند گرفت. نتیجه کار به صورت گزارشات کتبی و توضیحات شفاهی دانشجویان ارایه خواهد شد.

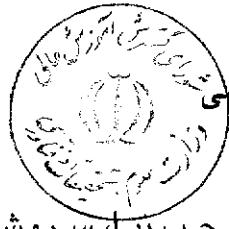
- ۱- در این دوره یک لوح فشرده از یک فیلم درباره یکی از شاخه های هنر، به مدت تقریبی ده دقیقه به زبان انگلیسی به دانشجویان داده می شود تا متن اصلی آن را به فارسی ترجمه کنند.
 - ۲- ارائه یک سخنرانی، سمینار یا کنفرانس (از روی نوشته یا بدون نوشته) برای تقویت جرات سخن گفتن به زبان انگلیسی.
 - ۳- نمایش یک فیلم سینمایی برای تقویت درک زبان و تلفظ در کلاس (متناسب با مکانات پخش و ابزار لازم در کلاس)
 - ۴- برای تعیین نمره قرائت، دانشجویان به انتخاب خود، یک متن را درباره یکی از شاخه های هنر، سبک هنری یا تاریخ هنر از کتاب های معتبر خارجی، با صدای خود در خانه ضبط می کنند و به همراه فتوکپی از اصل آن صفحه (متن اصلی و فتوکپی نام و مشخصات کتاب) بر روی لوح فشرده به ضمیمه برگ امتحانی تحويل می دهند.
- نکته: استفاده از نرم افزارهای رایانه ای به ارائه بهتر مطالب درسی کمک می کند. (البته ممکن است به توانایی و امکانات فردی دانشجویان خواهد بود.)

دروس مشترک کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی

- نام درس: مبانی نظری هنر اسلامی
- تعداد واحد: ۲ واحد نظری
- پیش‌نیاز: ندارد
- هدف: ایجاد وسعت نظر در باب تعاریف و معانی هنر و به خصوص هنر ایرانی از طریق آشنایی با آراء متفکران جهان درباره هنر در یک سیر تاریخی است.
- سرفصل درس:

در این درس دانشجو با آراء متفکران اعم از فیلسوفان یونانی و غربی و همچنین حکماء اسلامی در باب هنر آشنا می‌شود. در این درس مدرس با برگزیدن متفکرین از ادوار مختلف تاریخ از دوران باستان تا عهد معاصر وکوشش در ارائه نمونه‌های آثاری که در ارتباط با آن نگرش خاص بوده اند، دانشجو را در جریان سیر تحول تفکر هنری در طول تاریخ قرار می‌دهد. از آنجا که آراء متفکران مسلمان از عقاید ایران باستان و فلاسفه یونانی متأثر است، در این درس بررسی این موارد ضروری است. در ادامه مباحثی نظیر: خیال و مراتب آن، الهام و جذبه و مکافسه هنری، زیبایی، صورت و معنا، اشراق گرایی و استدلال گرایی در هنر، عشق و حقیقت در هنر اسلامی، تزکیه روح هنرمند و مخاطب و علل پنجگانه هنر اسلامی مورد بحث قرار می‌گیرد.

منابع پیشنهادی برای درس مبانی نظری هنر اسلامی

- بورکهارت، تیتوس، هنر اسلامی- زبان و بیان، ترجمه مسعود رجب بیا، سروش، ۱۳۶۵
- بورکهارت، تیتوس، ارزش‌های جاویدان هنر اسلامی، ترجمه سید حسین نصر، دفتر مطالعات دینی هنر، ۱۳۷۶
- بورکهارت، تیتوس، رمز پردازی، ترجمه جلال ستاری، سروش، ۱۳۷۰
- بورکهارت، تیتوس، مدخلی بر اصول و روش هنر دینی، ترجمه جلال ستاری، دفتر مطالعات دینی هنر، ۱۳۷۶
- بورکهارت تیتوس، هنر مقدس، ترجمه جلال ستاری، سروش ۱۳۶۹
- ستاری، جلال، رمز اندیشه و هنر قدسی
- لولر، رابت، هندسه مقدس، ترجمه هایده معیری، موسسه مطالعات و تحقیقات، فرهنگی، ۱۳۶۸
- نصر، سید حسین، هنر و معنویت اسلامی، ترجمه رحیم قاسمیان، دفتر مطالعات دینی هنر، ۱۳۷۵
- نصر، سید حسین. (هنر دینی، هنر سنتی، هنر مقدس)، ترجمه اسماعیل سعادت، راز و رمز هنر دینی، سروش و مرکز مطالعات دینی ایران، تهران، ۱۳۷۸
- نصر، سید حسین، معرفت و معنویت، ترجمه انشاء الله رحمتی، دفتر پژوهش و نشر سهوردی، ۱۳۸۰
- مدد پور، محمد، آشنایی با آرای متفکران در باره هنر، جلد ۴، سوره مهر، ۱۳۸۲
- اعوانی، غلامرضا، حکمت و هنر معنوی، گروس، تهران، ۱۳۷۵
- سهوردی، شهاب الدین، حکمت الاشراق، ترجمه جعفر سجادی، دانشگاه تهران، تهران، ۱۳۶۱
- کربن، هانری، آفاق تفکر معنوی در اسلام ایرانی، ترجمه باقر پرهام، آگاه تهران ۱۳۷۱.
- قیصری، مقدمه شرح فصوص الحكم، قم، بیدار، بی تا

دروس مشترک کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی

- نام درس: کارگاه روش تحقیق در هنر
- تعداد واحد: ۲ واحد نظری
- پیش‌نیاز: ندارد
- هدف: ایجاد آمادگی در دانشجویان برای شناخت انواع روشها و متدهای تحقیق در هنر و بکارگیری آنها برای نوشتن پایان نامه یا مقالات علمی و پژوهشی
- سرفصل درس:

- آشنایی با انواع تحقیقات: بنیادی، نظری، کاربردی و توسعه ای
- آشنایی با انواع روش‌های جمع آوری اطلاعات
- روش‌های استنادی
- استناد، مدارک و کتب مکتوب
- استناد و مدارک و کتب دیجیتال-پیوسته-استراتژی جستجو در اینترنت-

گستره

- روش‌های میدانی:
- مشاهده-پرسشنامه-صحابه-نمونه برداری
- آشنایی با انواع روشها و متدهای تحقیق در مورد استفاده در هنر بالاخصار
- روش‌های تاریخی، توصیفی (تحلیل محتوى-تحقیق پیمایشی-تک نگاری-قوم نگاری-تحقیق موردى)
- آشنایی با انواع روش‌های تحقیق کیفی
- آشنایی با روش نوشتن پایان نامه
- آشنایی با روش نوشتن مقالات علمی-پژوهشی

منابع پیشنهادی برای درس کارگاه روش تحقیق در هنر

- مددپور، محمد. روش تحقیق در هنر دینی، پژوهشگاه فرهنگ و هنر اسلامی، تهران .۱۳۸۲
- حافظ نیا، محمدرضا. مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تهران، ۱۳۸۱.
- دلور، علی. مبانی نظری و عملی پژوهشی در علوم انسانی و اجتماعی، رشد، تهران .۱۳۸۲
- ین، رابت ک. تحقیق موردی، ترجمه، علی پارسائیان و سیدمحمد اعرابی، پژوهش‌های فرهنگی، تهران، ۱۳۸۲.
- هولستنی، آل. آر. تحلیل محتوی در علوم اجتماعی و انسانی، ترجمه، نادر سالارزاده امیری، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران ، ۱۳۸۰ .
- عینی فر، علیرضا. روش‌های تحقیق در معماری، دانشگاه تهران، تهران، ۱۳۸۴ .

دروس مشترک کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی

- نام درس: روش نقد و تحلیل آثار هنری
- تعداد واحد: ۲ واحد نظری
- پیش‌نیاز: ندارد
- هدف: آشنایی با مبانی و روش نقد و بررسی و تحلیل آثار هنری از دیدگاه‌های مختلف
- سرفصل درس:

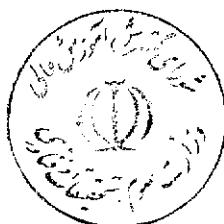
در این درس نمونه آثار منتقدین بزرگ برای دانشجویان مطرح می‌شود و دانشجویان نیز آثار خود را بررسی و نقد و تحلیل می‌کنند.

در این کلاس با توجه به معیارهای تجزیه و تحلیل و نقد هنری آثار منتخب از نظر شکل و فرم، از نظر محتوی و معانی، از نظر مفاهیم سمبلیک و نحوه استفاده، از عناصر بصری، مورد بحث قرار می‌گیرد. همچنین اصول و قواعد نقد و تحلیل آثار هنری شناخته می‌شود. انجام تحقیقات توسط دانشجویان و ارائه آن در جلسات درس ضروری است و شرکت فعالانه دانشجویان در بحث‌ها و نقدها مد نظر خواهد بود. بدیهی است که استاد درس نمونه‌های نقد و موضوع تمرین‌های کلاسی را متناسب با عنوان رشته تحصیلی از نمونه‌های هنر ایرانی دوره اسلامی انتخاب خواهد کرد.

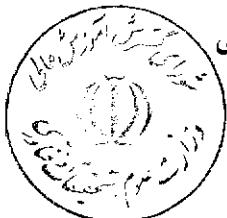
همچنین دانشجو با شیوه‌های مختلف نقد و نظریه‌های نقد نیز آشنا خواهد شد.

منابع پیشنهادی برای درس روش نقد و تحلیل آثار هنری

- یت الله، حبیب الله، شیوه های مختلف نقد هنری، سوره مهر، ۱۳۸۴
برت، تری، نقد عکس، ترجمه اسماعیل عباسی و کاوه میر عباسی، نشر مرکز، تهران، ۱۳۸۰
بارت، رولان، نقد و حقیقت، ترجمه شیرین دخت دقیقیان، نشر مرکز، تهران، ۱۳۸۰
ضیمران، محمد، نشانه شناسی هنر، نشر قصه، ۱۳۸۲
 حاجی حسینی نژاد، غلامرضا، زیبایی شناسی تصویر، انتشارات تربیت، ۱۳۷۱
قره باگی، علی اصغر، هنر نقد هنری، سوره مهر، تهران، ۱۳۸۳
آیت الله، حبیب الله، مبانی نظری هنرهای تجسمی، سمت، تهران، ۱۳۸۴
آیت الله، حبیب الله، مبانی رنگ و کاربرد آن در هنرها، سمت، تهران، ۱۳۸۲

دروس اصلی کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی

- نام درس: آشنایی با تاریخ سیاسی و اجتماعی ایران اسلامی
- تعداد واحد: ۲ واحد نظری
- پیش‌نیاز: ندارد
- هدف: آشنایی با شکل گیری حکومت‌های مستقل محلی در سرزمین ایران و اوضاع سیاسی و اجتماعی آن از آغاز دوره اسلامی تا پایان سلسله پهلوی.
- سرفصل درس:

از آنجا که مطالعه درباره هنر در بستر تاریخی میسر است، لذا در این درس سیر تحول تاریخی و همچنین نظام اجتماعی سرزمین ایران از آغاز دوره اسلامی تا دوره معاصر مورد توجه قرار می‌گیرد. دوره‌های تاریخی از تشکیل اولین حکومت‌های اسلامی مستقل تا پایان سلسله پهلوی به لحاظ قلمرو‌جغرافیایی و اوضاع فرهنگی و اجتماعی مورد توجه خواهند بود. مدرس کوشش می‌کند تا دانشجو سیمای کلی و در عین حال دقیقی از تحولات تاریخی سرزمین ایران را درک کند و از این طریق سیر تحول هنر ایران را در بستر تاریخی خود از آغاز دوره اسلامی به خوبی تجسم نماید.

منابع پیشنهادی برای درس آشنایی با تاریخ سیاسی و اجتماعی ایران اسلامی

طبری، تاریخ طبری، ترجمه پاینده

یعقوبی، تاریخ یعقوبی

مسعودی، مروج الذهب

ابن اثیر، الكامل فی التاریخ

ابو موسی خوارزمی، مفاتیح العلوم

سیوطی، تاریخ الخلفا

حمزه اصفهانی، سنی الملوك العرض و الانبیا

ابن خلدون، مقدمه

زرینکوب، کارنامه اسلام

جرجی زیدان، تاریخ تمدن اسلام

راوندی، مرتضی، تاریخ اجتماعی ایران، جلد پنجم، انتشارات مولف، تهران، ۱۳۵۴

نام درس: سیر تحول هنر خوشنویسی در ایران

تعداد واحد: ۲ واحد نظری

پیشناز: ندارد

هدف: آشنایی با سیر تحول خط و خوشنویسی در جهان اسلام، زیبایی شناسی خط و معرفی هنرمندان خوشنویس ایرانی

سرفصل درس:

در اکثر ادیان الهی، ارتباط خداوند با مخلوق خود «آدم» با نوشته و خط بوده است. اما هیچ یک از ادیان الهی نسبت به خط به اندازه اسلام اهمیت و ارزش قائل نشده است.

پروردگار عالم اولین پیام خود را به پیامبر اسلام(ص)، با توجه به خصوصیات و ویژگیهای ارتباطی و مفهومی نوشته و خط ابلاغ فرموده است. چنانکه فرمود: «اقرء بسم ربک الذي خلق...» پیام خداوند به خط عربی نگاشته شد تا موجب حرمت و ارزش آن نسبت به خطوط دیگر شود، آنگاه از طریق خط عربی به سایر فرهنگها انتقال یافتد.

باتوجه به مطلب فوق، پرداختن به عالم خط و خوشنویسی در جهان اسلامی از اهمیت و ویژگی خاصی برخوردار است و از میان آثار هنرهای اسلامی، بیش از هر زمینه ای مورد توجه هنرمندان و نقش آفرینان اسلامی بوده است. گرچه اکثر مسلمان و بویژه ایرانیان با جهان هنری خط اسلامی آشنایی دارند اما با وجود این، تحقیقات و پژوهش های دقیق و جامعی که متناسب با شان و منزلت این هنر شریف باشد انجام نشده است.

مواردی که باید در برنامه تحقیقی مد نظر قرار گیرد عبارتنداز:

- خصوصیات شکلی و مفهومی خط نوشته ها از جهت نشانه شناسی خط

(Logo)

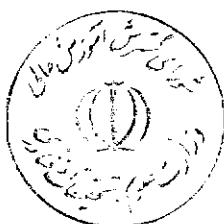
- خصوصیات شکلی خط های اسلامی، هندسه درون و بیرونی حروف و کلمات خط عربی

- ویژگیهای شکلی فارسی و نشانه های زمینه ای شکل دهنده آن در رابطه با خطوط قبلی

- انواع شیوه های خط اسلامی (قلم سته) و ویژگیهای بصری آن

- چگونگی بسط و توسعه خط عربی به کشورهای اسلامی در جهان اسلام

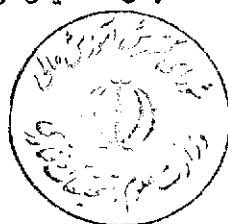
- ابداع خطوط ایرانی و ویژگیهای بصری آن از نظر شکل ظاهری و بیان تصویری
- خصوصیات شکلی خطوط ابداعی هنرمندان ایرانی و جلوه های بصری آن
- زیبایی شناسی فرم های مدور در خطوط اسلامی و ایرانی
- زیبایی شناسی فرم های هندسی (عمودی و افقی) و تزئینی در خطوط اسلامی ایران
- زیبایی شناسی خطوط ایرانی از نظر ارزش های دینامیکی(پویا) و استاتیکی (ایستا) در خطوط ایرانی
- عملکرد خطوط اسلامی در معماری و زیبایی شناسی آن
- عملکرد خطوط اسلامی در هنرهای سنتی و کاربردی ایران

منابع پیشنهادی برای درس سیر تحول هنر خوشنویسی در ایران

- بورکهارت، تیتوس، هنر اسلامی- زبان- بیان، ترجمه مسعود رجب نیا، انتشارات سروش ، ۱۳۶۵
-
- راهجیری، علی. تاریخ مختصر خط، انتشارات شفق آزادی، تهران، ۱۳۴۵
- فضائلی، حبیب الله. تعلیم خط سروش ، ۱۳۵۶
- ایرانی، عبدالمحمدخان، تذکره خط و خطاطان، انتشارات مشعل آزادی، ۱۳۴۶
- اتینگهاوزن، شراتو، بمباجی، هنر سامانی و غزنوی، یعقوب آژند، چاپ اول، انتشارات مولا، تهران، ۱۳۷۶
- اشپولر، برتولد، تاریخ ایران در قرون نخستین اسلامی، جلد ۲، مریم میراحمدی، چاپ سوم، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران، ۱۳۷۷
- پرایس کریستین، تاریخ هنر اسلامی، مسعود رجب نیا، انتشارات بنگاه ترجمه و نشر کتاب، تهران ۱۳۵۶.
- خطیبی عبدالکریم، عظمت خطاطی اسلامی، فصلنامه هنر، شماره ۵، زمستان ۶۲
- حمید سفادی، یاسین، خوشنویسی در جهان اسلامی، مهناز شایسته فر، تهران، موسسه مطالعات هنر اسلامی، ۱۳۸۲
- دهخدا، علی اکبر، لغت نامه دهخدا، موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، ۱۳۳۷
- دیماند، س. م، راهنمای صنایع اسلامی، عبدالله فریار، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۶۵
- دری، کارل جی، هنر اسلامی، رضا بصیری، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۶۴
- ذابح، ابوالفضل، خوشنویسی در جهان اسلام، فصلنامه هنر، شماره ۸، ۱۳۶۴
- ریاضی، محمدرضا، فرهنگ مصور اصطلاحات هنر ایران، چاپ دانشگاه الزهرا، ۱۳۷۵
- راوندی، مرتضی، تاریخ اجتماعی ایران، جلد پنجم، انتشارات مولف، تهران، ۱۳۵۴
- عمید، حسن، فرهنگ عمید، انتشارات تهران مصور، تهران، ۱۳۷۷
- فریه ردیلیو، هنرهای ایران، پرویز مرزبان، نشر فروزان، تهران، ۱۳۷۵
- فضائلی، حبیب الله، اطلس خط، انتشارات ارغوان، ۱۳۵۹
- قمی، قاضی احمد، گلستان هنر، انتشارات کتابخانه منوچهری، تهران، ۱۳۶۶

- شیمیل، آن ماری، خوشنویسی و فرهنگ اسلامی، ترجمه دکتر اسدالله آزاد، موسسه انتشارات آستان قدس رضوی، مشهود، ۱۳۶۸
- هراتی، محمد مهدی، انواع خطوط کتیبه های کهن، هنر آیه نگاری قرآن کریم، انتشارات پیام آزادی، تهران، ۱۳۷۵
- هراتی، محمد مهدی، تجلی هنر در کتابت الله، موسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی، مشهد، ۱۳۶۷
- لینگر، مارتین، هنر خط و تذهیب قرآنی، ترجمه مهرداد قیومی بیدهندی، تهران: سروش، ۱۳۷۷

دروس اصلی کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی

- نام درس: تاریخ معماری ایران اسلامی
- تعداد واحد: ۲ واحد نظری
- پیشیاز: ندارد
- هدف: آشنایی با تعریف و مصادیق و سیر تحول معماری اسلامی ایران و ترغیب دانشجویان به شناخت ارزش‌های آن.
- سرفصل درس:

این درس با ارائه مصادیق معماری اسلامی ایران و هنرهای وابسته بدان به موضوعات زیر می‌پردازد:

- مفاهیم و تعاریف هنر و معماری اسلامی بالاخص معماری اسلامی ایران
- آشنایی با مصادیق و دوره‌های مختلف معماری اسلامی ایران
- سیر تحول معماری اسلامی ایران و ذکر نقاط عطف، اوچ و نزول آن در دوره‌های زمانی مختلف
- معرفی هنرهای وابسته به معماری اسلامی ایران: انواع کاربنده (مقرنس-رسمی-یزدی) نقاشی، کاشی کاری، گچبری، نقوش، گیاهی و...
- میزان تاثیر هنر و معماری ایران قبل از اسلام بر معماری و هنر اسلامی
- مفاهیم و تعاریف خاص فضا در معماری اسلامی و مبانی و اصول حاکم بر اشکال، هندسه و نظم در آن.
- معرفی انواع ابینه در معماری اسلامی ایران.

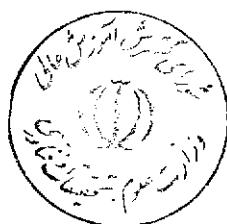
منابع پیشنهادی برای درس تاریخ معماری ایران اسلامی

- پیرنیا، محمدکریم، آشنایی با معماری ایران، تدوین، غلامحسین معماریان، دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران ، ۱۳۷۱
- پیرنیا، محمدکریم، تحقیق در معماری گذشته ایران، تدوین غلامحسین معماریان، دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران ، ۱۳۷۸
- مجموعه مقالات معماری مسجد، همایش معماری مسجد، دانشگاه هنر کاشان، ۱۳۷۸
- اتینگهاوزن، ریچارد، هنر و معماری اسلامی، ترجمه یعقوب آژند، سمت، تهران، ۱۳۷۸
- براند، رابت هیلن، معماری اسلامی، ترجمه باقر آیت الله زاده شیرازی، روزنه، تهران، ۱۳۸۰
- بلو، شیلا و بلوم جاناتان، ام، هنر و معماری اسلامی، ترجمه اردشیر نراقی، سروش، تهران، ۱۳۸۱
- پرایس کریستین، تاریخ هنر اسلامی، ترجمه مسعود رجب نیا، چاپ دوم، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، تهران، ۱۳۶۴
- طاق و قوس در معماری ایران، موسسه کیهان، تهران، ۱۳۶۷
- مسجد جمعه اصفهان در دوران آل بویه، ترجمه حسینعلی سلطان زاده یسیان، سازمان ملی حفاظت آثار باستانی ایران، تهران، بی تا
- کیانی، محمديوسف، تاریخ هنر معماری ایران دوره اسلامی، سمت، تهران، ۱۳۷۴
- بناهای آرامگاهی تهران، پژوهشگاه فرهنگ و هنر اسلامی حوزه هنری، تهران، ۱۳۷۶
- پیرنیا، محمدکریم، شیوه های معماری ایرانی، موسسه نشر هنر اسلامی، تهران، ۱۳۶
- صارمی، علی اکبر، ارزشهاي پايدار در معماری ایران، نويسنده همکار، محمدتقی رادمرد، سامان ميراث فرهنگی، تهران، ۱۳۷۶
- کیانی، محمديوسف، معماری ایران، دوره اسلامی، با همکاری جهاد دانشگاهی، تهران، ۱۳۶۶
- ویلبر، دونالد، ن، معماری اسلامی ایران در دوره ایلخانان، ترجمه عبدالله فریار، چاپ دوم، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی ، تهران، ۱۳۶۵

- پوپ، آرتور اپهام، معماری ایران، پیروزی شکل و رنگ، ترجمه کرامت الله افسر،
پیاولی، تهران، ۱۳۶۵

- آیت الله، حبیب الله، تاریخ هنر (کتاب ایران)، انتشارات بین الملکی الهدی، تهران،
۱۳۸۰

- گدار، آندره، هنر ایران، ترجمه بهروز حبیبی، چاپ سوم ، انتشارات دانشگاه شهید
بهشتی، تهران، ۱۳۷۷

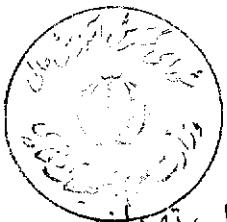

دروس اصلی کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی

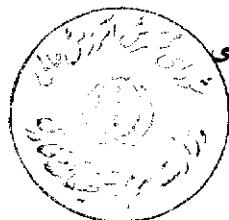
- نام درس: تاریخ نگارگری و نقاشی ایرانی
- تعداد واحد: ۲ واحد نظری
- پیشیاز: ندارد
- هدف: شناسایی مکاتب مختلف و مطالعه سیر تحول و عوامل موثر بر تحول نگارگری و نقاشی ایرانی
- سرفصل:

هنر نگارگری از جمله هنرهای اسلامی که در سرزمین‌های مختلف در خدمت کتاب آرایی و همچنین در تزئین بناهای اسلامی مورد توجه قرار گرفته است. نگارگری ایرانی ضمن تداوم بخشیدن به ریشه‌های تصویرگری قبل از اسلام و تاثیر پذیری از سنت تصویرگری مانوی، بیزانس و چینی به شکل پالایش یافته خود دست یافته و سپس با نفوذ هنر غربی دوران افول خود را آغاز کرد. در این درس به مطالعه ریشه‌های نگارگری ایرانی، نگارگری مانوی و بیزانسی و تداخل آن با نگارگری ایرانی، سیر تحول مکاتب نگارگری ایرانی و معرفی هنرمندان و برترین آثار آنها توجه خواهد شد. همچنین گسترش نقاشی دیواری، نقاشی لاکی، فرنگی سازی و نقاشی به شیوه غربی تا دوران معاصر ایجاب می‌کند که این گونه نقاشی‌های ایرانی نیز مورد توجه قرار گیرد. با توجه به ماهیت رشته تحصیلی، دانشجویان ضمن مطالعه سیر تحول به مطالعه تطبیقی و تحلیلی مکاتب نگارگری ایران نیز توجه خواهند داشت.

منابع پیشنهادی برای درس تاریخ نگارگری و نقاشی ایرانی

- پوپ، آرتور اپهام. سیر و صور نقاشی ایرانی، ترجمه یعقوب آژند، مولی، تهران، ۱۳۷۸.
- خزایی، محمد. کیمیای نقش، تهران، حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۶۸.
- زکی، محمدحسن، تاریخ نقاشی در ایران، ترجمه ابوالقاسم سحاب، تهران، انتشارات موسسه جغرافیایی و کارتوگرافی سحاب، ۱۳۶۴.
- گری، بازیل. بینیون، لورنس، ویلکینسون، ج، سیر تاریخ نقاشی ایرانی، ترجمه محمد ایرانمنش، تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۷.
- تجویدی، اکبر. نگاهی به هنر نقاشی ایران از آغاز تا قرن دهم، انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، جاپ دوم، تهران، ۱۳۷۵.
- گری، بازیل، نقاشی ایرانی، ترجمه عربعلی شروه، عصر جدید، تهران، ۱۳۶۹.
- پاکبان، رویین. نقاشی ایرانی از دیرباز تا امروز، انتشارات زرین و سیمین، تهران، ۱۳۸۰.
- عکашه، ثروت. نگارگری اسلامی، ترجمه سید غلامرضا تهامی، انتشارات حوزه هنری، تهران، ۱۳۸۰.
- رابینسون ب، هنر نگارگری ایران، ترجمه یعقوب آژند، انتشارات مولی، تهران، ۱۳۷۶.
- شریف زاده، سید عبدالمحیمد، تاریخ نگارگری در ایران، انتشارات سوره، ۱۳۷۵.
- پوپ، آرتور، شاهکارهای هنر ایران، ترجمه دکتر پرویز ناتل خانلری، بنگاه مطبوعاتی صفوی علیشاه، تهران، ۱۳۲۸.
- سودآور، ابوالعلاء، هنر دربارهای ایران، ترجمه ناهید محمد شمیرانی، کارنگ، تهران، ۱۳۸۰.

دروس اصلی کارشناسی ارشد تاریخ ایران اسلامی

- نام درس: تاریخ هنرهای صناعی ایرانی
- تعداد واحد: ۲ واحد نظری
- پیشنباز: ندارد
- هدف: آشنایی با سیر تحول رشته های مختلف هنرهای صناعی و ارتباط آن با سنت و معرفت دینی .
- سرفصل:

در این درس به معرفی رشته های مختلف هنرهای صناعی ، ریشه یابی و سیر تحول آنها توجه خواهد شد. علاوه بر آن به نقش معرفت دینی و سنت در پیدایش و تحول هنرهای یاد شده نیز پرداخته می شود. از آنجا که اغلب رشته های هنرهای صناعی در هنرهای ایران باستان ریشه دارند ، توجه به موضوع تداوم هنرهای سنتی اجتناب ناپذیر است. تذکر: در تدریس این درس می توان از چند استاد در زمینه های لازم بهره برد.

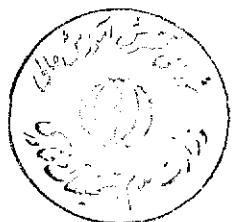

منابع پیشنهادی برای درس تاریخ هنرهای صناعی ایرانی

- کریستی، ویلسن. تاریخ صنایع ایران. ترجمه عبدالله مزیار، یساولی، تهران، ۱۳۷۶
- کونل، ارنست. هنر اسلامی، ترجمه هوشنگ طاهری، توسعه، تهران، ۱۳۵۵
- کونل، ارنست. هنر اسلامی، ترجمه یعقوب آژند، مولی، تهران، ۱۳۷۶
- وزیری، علینقی، تاریخ عمومی هنرهای مصوّر، جلد دوم (قرن وسطی و دوران اسلامی)، هیرمند، تهران، ۱۳۶۳
- گدار، آذر، هنر ایران، ترجمه بهروز حبیبی، انتشارات دانشگاه ملی، تهران، ۱۳۵۸
- هیل، درک، گرابر، اولگ. معماری و تزئینات اسلامی، ترجمه مهرداد وحدتی، انتشارات علمی و فرهنگی،
- اتینگهاوزن، شراتو، بمباجی، هنر سامانی و غزنوی، ترجمه یعقوب آژند، چاپ اول، انتشارات مولا، تهران، ۱۳۷۶
- اشپولر، برتوولد، تاریخ ایران در قرون نخستین اسلامی، جلد ۲، مریم میراحمدی، چاپ سوم، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران، ۱۳۷۷
- پرایس، کریستین، تاریخ هنر اسلامی، ترجمه مسعود رجب نیا، انتشارات بنگاه ترجمه و نشر کتاب، تهران، ۲۰۳۶ ش.
- دیماند، س.م، راهنمای صنایع اسلامی، ترجمه عبدالله فریار، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۶۵
- دری، کارل جی، هنر اسلامی، ترجمه رضا بصیری، انتشارات یساولی، تهران، ۱۳۶۳
- ریاضی، محمد رضا، فرهنگ مصور اصطلاحات هنر ایران، چاپ دانشگاه الزهراء، تهران، ۱۳۷۵
- فریه، رد بلیو، هنرهای ایران، پرویز مرزبان، نشر فروزان، تهران، ۱۳۷۵
- پوپ، آرتور، شاهکارهای هنر ایران، ترجمه دکتر پرویز ناتل خانلری، بنگاه مطبوعاتی صفوی علیشاه، تهران، ۱۳۲۸
- خضری، سیداحمدرضا، تاریخ خلافت عباسی از آغاز تا پایان آل بویه، انتشارات سمت، تهران، ۱۳۷۸

- زمانی، عباس، خط کوفی تزئینی در آثار تاریخی اسلامی، مقاله هنر و مردم، شماره ۱۲۸، تهران، سال ۱۳۵۲

- گدار، آندره، گدار، یدا، ماسکسیم سیر و ... آثار ایران، ترجمه ابوالحسن سروقد مقدم، انتشارات آستان قدس رضوی، مشهد، سال ۱۳۶۶

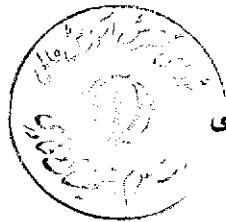
دروس اصلی کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی

- نام درس: زیبایی شناسی هنرهای اسلامی
- تعداد واحد: ۲ واحد اختیاری
- پیشنهادی: ندارد
- هدف: آشنا کردن دانشجو به اصول زیبایی شناسی در هنرهای اسلامی، برای دستیابی به هویت ایرانی- اسلامی در تولیدات هنری.
- سرفصل درس:

از آنجا که هندسه مقدس از ارکان اصلی هنر اسلامی است در این درس به این مبحث توجه خاص خواهد شد. تعریف زیبایی شناسی و تاریخچه تحول و تکامل علمی آن، زیبایی- شناسی تو (معاصر) و اصول آن، گونه های مختلف زیبایی شناسی در هنر ایرانی- اسلامی: ذره گرایی، پرهیز یا انزجار از فضای خالی (در اصطلاح هنری: فضای مرده)، زیبایی شناسی ابهام، تحلیل از رنگ، نور فراگیر، دید کبوتری، فراسو دید محور سنجری، تجرید زیر پوشش تصویر و غیره از مباحث اصلی این درس است.

درس با تحلیل آثار برجسته هنر ایرانی- اسلامی و بررسی زیبایی شناسی های بیست گانه شناخته شده در هنر ایرانی- اسلامی همراه خواهد بود و دانشجویان موظف خواهند شد که در چند اثر هنری یا آثار یک هنرمند شناخته شده به بررسی این اصول بپردازند.

منابع پیشنهادی برای درس زیبایی شناسی هنرهای اسلامی

- بورکهارت، تیتوس، هنر اسلامی- زبان و بیان، ترجمه مسعود رجب نیا، سروش، ۱۳۶۵
- بورکهارت، تیتوس، ارزش‌های جاویدان هنر اسلامی، ترجمه سید حسین نصر، دفتر مطالعات دینی هنر، ۱۳۷۶
- بورکهارت، تیتوس، رمز پردازی، ترجمه جلال ستاری، سروش، ۱۳۷۰
- بورکهارت، تیتوس، مدخلی بر اصول و روش هنر دینی، ترجمه جلال ستاری، دفتر مطالعات دینی هنر، ۱۳۷۶
- بورکهارت تیتوس، هنر مقدس، ترجمه جلال ستاری، سروش ۱۳۶۹
- ستاری، جلال، رمز اندیشه‌ی و هنر قدسی
- لولر، رابت، هندسه مقدس، ترجمه هایده معیری، موسسه مطالعات و تحقیقات، فرهنگی، ۱۳۶۸
- نصر، سید حسین، هنر و معنویت اسلامی، ترجمه رحیم قاسمیان، دفتر مطالعات دینی هنر، ۱۳۷۵
- نصر، سید حسین. (هنر دینی، هنر سنتی، هنر مقدس)، ترجمه اسماعیل سعادت، راز و رمز هنر دینی، سروش و مرکز مطالعات دینی ایران، تهران، ۱۳۷۸
- نصر، سید حسین، معرفت و معنویت، ترجمه انشاء الله رحمتی، دفتر پژوهش و نشر سهروردی، ۱۳۸۰
- جعفری، محمد تقی، زیبایی شناسی اسلامی
- آیت الله، حبیب الله، زیبایی شناسی هنرهای اسلامی، سوره مهر، تهران، ۱۳۸۴

دروس اختیاری کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی

نام درس: نقوش و نمادها در هنرهای ایران اسلامی

تعداد واحد: ۲ واحد نظری

پیشنبه: ندارد

هدف: آشنایی با مبانی هنر نمادین و مهمترین نقوش و نمادها در هنر ایران اسلامی

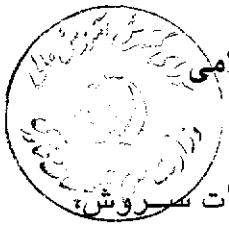
سرفصل درس:

بسیاری از متفکران و منتقدان هنری و حتی هنرمندان بر این باورند که زبان هنر اساساً زبانی است نمادین (Symbolic)، لیکن مفهوم «نماد در هنر» و «هنر نمادین» عموماً به آن دسته از هنرها اطلاق می شود که فرمها و عناصر تصویری بیانی و رای صورت ظاهری خود دارند. به عبارت دیگر نماد اشاره ای است به حقیقتی وسیعتر و دریچه ای است که مخاطب از طریق آن به پنهانه ای وسیع تر و حتی افقی بی کران رهنمایی می شود. از این دیدگاه نمادهای امروزی، که واسطه انتقال اکثریت قریب به اتفاق معارف هستند، چیزی نیستند مگر نمادهایی که در طول تاریخ متحول و متكامل شده اند.

بدین لحاظ شاید بتوان هنرهای نمادین را که اساساً طبیعت و را هستند از جهت توانایی بیان مفاهیم وسیع ژرف در مرتبه رفیع تری از بیان هنری قرار داد. هنرهای اسطوره ای و هنرهای دینی از این سنخ هستند.

در درس «نقوش و نمادها در هنر ایران اسلامی» ضمن تشریح و تفکیک معانی سمبول- تمثیل و نشانه، موارد زیر می توانند موضوع مطالعه دقیق واقع شود.

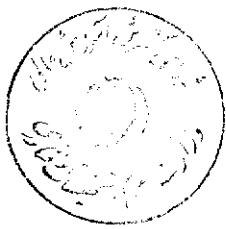
- انواع نمادها و یافتن ارتباط فرم موجود با محتوا و سرچشمه آن
- سیر تحول یک نماد در طول ادوار
- بررسی تطبیقی نمادهای مشترک در فرهنگ های مختلف
- نماد به عنوان رابطه انسان و ماوراء طبیعت
- نماد به عنوان ابزار اطلاع رسانی
- نماد به عنوان ذکر و حضور
- رابطه رمز و نماد

منابع پیشنهادی برای درس نقوش و نمادها در هنرهاي ايران اسلامي

- بورکهارت تیتوس، هنر مقدس، ترجمه جلال ستاری، انتشارات سروش،
تهران، ۱۳۶۹.
- الیاده، میرجا، مقدس و نامقدس، ترجمه نصرالله زنگوئی، انتشارات سروش، تهران، ۱۳۷۵
- الیاده، میرجا، رساله در تاریخ ادیان، ترجمه جلال ستاری، انتشارات سروش،
تهران، ۱۳۷۶
- الیاده، میرجا، چشم اندازهای اسطوره، ترجمه جلال ستاری، انتشارات توپ،
تهران، ۱۳۶۲
- بورکهارت، تیتوس، ارزشهاي جاویدان هنر اسلامي، ترجمه سید حسین نصر، دفتر
مطالعات دینی هنر، ۱۳۷۶
- بورکهارت، تیتوس، رمز پردازی، ترجمه جلال ستاری، سروش، ۱۳۷۰
- بورکهارت، تیتوس، مدخلی بر اصول و روش هنر دینی، ترجمه جلال ستاری، دفتر
مطالعات دینی هنر، ۱۳۷۶
- ستاری، جلال، رمز اندیشه و هنر قدسی
- لولر، رابرت، هندسه مقدس، ترجمه هایده معیری، موسسه مطالعات و تحقیقات،
فرهنگی، ۱۳۶۸
- نصر، سید حسین، هنر و معنویت اسلامی، ترجمه رحیم قاسمیان، دفتر مطالعات
دینی هنر، ۱۳۷۵
- نصر، سید حسین. (هنر دینی، هنر سنتی، هنر مقدس)، ترجمه اسماعیل سعادت، راز
و رمز هنر دینی، سروش و مرکز مطالعات دینی ایران، تهران، ۱۳۷۸
- نصر، سید حسین، معرفت و معنویت، ترجمه انشاء الله رحمتی، دفتر پژوهش و نشر
شهروردی، ۱۳۸۰

دروس اختیاری کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی

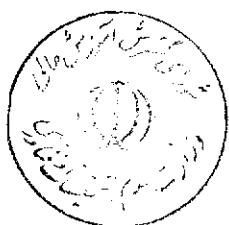

- نام درس: پژوهش در منابع مکتوب ایران اسلامی
- تعداد واحد: ۲ واحد نظری
- پیشنباز: ندارد
- هدف: شناسایی و جمع آوری منابع مکتوب در مورد هنر ایران اسلامی
- سرفصل درس:

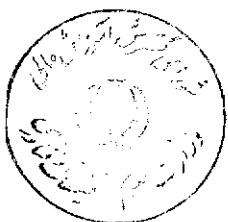
از آنجا که بسیاری از منابع مورد استفاده در مطالعات تاریخی و هنری مربوط به ایران دوره اسلامی ترجمه از منابع غربی است، شناسایی و جمع آوری منابع مکتوب فارسی، بسیار ضروری است. به همین دلیل دانشجو باید در مورد شناسایی منابع کهن و تهیه کتابشناسی در رشته های مختلف هنر ایران اسلامی تلاش کند. این پژوهش علاوه بر شناسایی منابع و تهیه کتابشناسی به دانشجو در تهیه پایان نامه تحصیلی خود نیز یاری خواهد رساند.

منابع پیشنهادی برای درس پژوهش در منابع مكتوب ایران اسلامی

با توجه به شرح درس، روش شناسایی منابع هدف اصلی است و دانشجویان بایستی
شناسایی منابع را تجربه و فرا بگیرند.

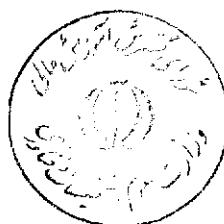
دروس اختیاری کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی

- نام درس: تاریخ موسیقی ایرانی
- تعداد واحد: ۲ واحد نظری
- پیش‌نیاز: ندارد
- هدف: آشنایی با سیر تحول موسیقی ایرانی در دوران اسلامی.
- سرفصل درس:

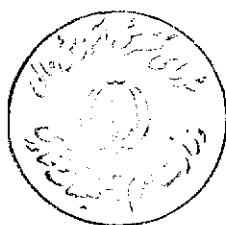
در این درس سیر تحول موسیقی ایرانی در دوران اسلامی و جایگاه آن در بین علوم و هنرها مرور خواهد شد. علاوه بر معرفی دستگاه‌های موسیقی ایرانی استاد به معرفی منابع مکتوب در موسیقی ایرانی و استادان نام آور این رشته خواهد پرداخت.

منابع پیشنهادی برای درس تاریخ موسیقی ایرانی

- حالقی، روح الله، سرگذشت موسیقی، صفحه علیشاه، ۱۳۵۳،
بینش، تقی، تاریخ مختصر موسیقی ایران، نشر آروین، تهران، ۱۳۷۳،
بینش، تقی، شناخت موسیقی ایران، دانشگاه هنر، تهران، ۱۳۷۶،
راهگانی، روح انگیز، تاریخ موسیقی ایران، پیشرو، تهران ۱۳۷۲

دروس اختیاری کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی

نام درس: تاریخ هنرهای نمایشی در ایران

تعداد واحد: ۲ واحد نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با سیر تحول هنرهای نمایشی در دوران اسلامی.

سرفصل درس:

در این درس استاد به معرفی سوابق هنرهای نمایشی در ایران قبل از اسلام و تداوم آنها در دوره اسلامی می‌پردازد. مراسم و آیین‌های نمایشی تا ورود نمایش به شکل اروپایی مورد توجه قرار می‌گیرد. همچنین به تعزیه و ریشه‌های آن به طور ویژه پرداخته می‌شود.

منابع پیشنهادی برای درس تاریخ هنرهای نمایشی در ایران

بیضایی، بهرام، نمایش در ایران

جنتی عطایی، ابوالقاسم، بنیاد نمایش در ایران

ملک پور، جمشید، ادبیات نمایش در ایران

آژند، یعقوب، نمایشنامه نویسی در ایران

همایونی، صادق، تعزیه در ایران

